

Analýza mediálneho diskurzu k požiadavkám na zabezpečenie ekosystémových služieb lesa na území TANAP-u

Ing. Bianka Dúbravská

Vedecká konferencia

Aktuálne otázky ekonomiky a politiky
lesného hospodárstva SR

Projekt APVV-17-0232 TestPESLes:

*Testovanie nových politík
a podnikateľských modelov na
zabezpečovanie vybraných
ekosystémových služieb lesa.*

Cieľ príspevku

analyzovať mediálny diskurz týkajúci sa ekosystémových služieb lesa na území TANAP-u
pilotný prieskum v odborných časopisoch na odskúšanie stanovených kritérií

Ekosystémové služby lesa

„Služby ekosystémov sú priamym a nepriamym prínosom ekosystémov k blahobytu ľudí.“
Nadácia TEEB (2010)

- Klasifikácia ES (CICES):
 - zásobovacie
 - regulačné a udržiavacie
 - kultúrne

- **biodiverzita**

kľúčové úlohy na všetkých úrovniach hierarchie ekosystémových služieb - regulátor podporujúci ekosystémové procesy
konečná ekosystémová služba, produkt, ktorý je predmetom ocenenia ako ekonomický produkt

- **ťažba dreva**

produkčná funkcia, zásobovacia služba v ES,
najznačnejší finančný význam

- **rekreácia**

spoločenská funkcia ,kultúrne ES, úžitok aj služba, hodnotenie na základe trade-offs

- **ochrana vody**

ekologická funkcia -zásobovacie ES - pitná voda, spoločenská funkcia -
regulačné a udržiavacie ES – kvalita vody

- **sekvestrácia uhlíka**

ekologická funkcia, regulačné a udržiavacie ES, hodnotenie klímy,
hodnotenie aj na základe ušetrených nákladov

Metodika práce

Mediálna a diskurzna analýza

- MA: obsahová analýza určuje kto hovorí, čo hovorí, komu hovorí, prečo mu to hovorí, do akej miery a s akým účinkom
- kvantitatívnu analýzu správ, ktorá sa opiera o vedeckú metódu a nie je obmedzená na typy premenných, ktoré sa môžu merať, ani na kontext, v akom sa správy vytvárajú a prezentujú
- tri kroky: (1) výber mediálnych foriem, (2) výber problémov, (3) výber relevantného obsahu (kľúčové slová – synonymá, podobné frázy)
- DA: zámerná komunikácia pozerá na diskurz ako na proces vzájomného ovplyvňovania sa diskurznych účastníkov s cieľom šírenia ich informačného zámeru
- odhalenie komunikačného a informačného zámeru cez analýzu obsahu (dimenzie a kategórie)

Metodika práce

- analýza diskurzu v printových médiách – odborné časopisy z oblasti lesníctva a ochrany prírody: Lesník (1), Les a Letokruhy (5), TATRY (3), Enviromagazín (1)
 - časové obdobie: 2009 - 2019
 - počet článkov – zamerané na lesníctvo (8) /zamerané na ochranu prírody (2)
- (1) výber mediálnych foriem – časopisy
 - (2) výber problémov – ESL na území TANAP
 - (3) výber relevantného obsahu – kľúčové slová, dimenzie, kategórie

Kritéria hodnotenia

- *Dimenzie*
 - Ktorí aktéri sa zúčastňujú diskurzu o ESL? (**A**)
 - Ktorí aktéri sú označovaní za *pôvodcov* problému v diskusii o ESL?
 - Ktorí aktéri sú označovaní za *obete* problému v diskusii o ESL?
 - Ktorí aktéri sú označovaní za *riešiteľov/ pomáhajú pri riešení* problému na základe diskurzu o ESL?
- *Kategórie*
- **ES (B)**
 - Biodiverzita
 - Ťažba dreva
 - Rekreácia
 - Ochrana vody
 - Sekvestrácia uhlíka
- **Teritoriálny dopad (C)**
 - Lokálny problém
 - Národný problém
 - Európsky problém
- **Stanovenie problému (D)**
 - Jednoznačne stanovený problém
 - Nejednoznačne stanovený problém
- **Miera participácie (E)**
 - Ne-angažovanie sa do riešenia problému
 - Informovanie o riešení problému
 - Konzultovanie riešenia problému
 - Spolupráca na riešení problému
 - Spolurozhodovanie na riešení problému
- **Policy aréna (F)**
 - Konsenzuálna
 - Konfliktná
- **Politických nástrojov (G)**
 - Regulatívne nástroje
 - Ekonomické nástroje
 - Informačné nástroje
 - Dobrovoľné nástroje
 - Nástrojový mix

Výsledky

Dimenzie	Ktorí aktéri sa zúčastňujú diskurzu o ESL? A	Ktorí aktéri sú označovaní za pôvodcov problému v diskusii o ESL?	Ktorí aktéri sú označovaní za obeť problému v diskusii o ESL?	Ktorí aktéri sú označovaní za riešiteľov/ pomáhajú pri riešení problému na základe diskurzu o ESL?
Ministerstvo životného prostredia a jemu podriadené organizácie (štátna správa životného prostredia, štátna ochrana prírody Slovenskej republiky a iné)	10	7	0	3
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka a jemu podriadené organizácie (Štátne lesy TANAPu, Lesy SR, NLC, LOS a iné)	7	1	0	1
Ministerstvo financií a jemu podriadené organizácie	0	0	0	0
Výskumníci (TUZVO, SAV a iné)	0	0	0	0
Mimovládne organizácie a aktivisti (LZ VLK, OZ PRALES, MY SME LES a iné)	5	4	0	0
Súkromní podnikatelia (súkromní vlastníci lesov, podnikatelia)	4	0	2	0
Spoločnosť (občania, turisti)	4	0	5	0
Iní (ostatní aktéri, ktorých nemožno zaradiť do žiadnej kategórie vyššie)	2	3	6	0

Výsledky

A Aktéri:	Ministerstvo životného prostredia a jemu podriadené organizácie (štátna správa životného prostredia, štátna ochrana prírody Slovenskej republiky a iné)	10
	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka a jemu podriadené organizácie (Štátne lesy TANAP-u, Lesy SR, NLC, LOS a iné)	7
	Ministerstvo financií a jemu podriadené organizácie	0
	Výskumníci (TUZVO, SAV a iné)	0
	Mimovládne organizácie a aktivisti (Lesoochrannárske zoskupenie VLK, MY SME LES, OZ PRALES a iné)	5
	Súkromní podnikatelia (súkromní vlastníci lesov, podnikatelia)	4
	Spoločnosť (občania, turisti)	4
	Iní (ostatní aktéri, ktorých nemožno zaradiť do žiadnej kategórii vyššie)	2
B ES:	Biodiverzita	2
	Ťažba dreva	9
	Rekreácia	4
	Ochrana vody	4
	Sekvestrácia uhlíka	0
C Teritórium:	Lokálny problém	10
	Národný problém	0
	Európsky problém	0

Výsledky

D Stanovenie problému:	Jednoznačne stanovený problém	10
	Nejednoznačne stanovený problém	<i>0</i>
E Miera participácie:	Ne-angažovanie sa do riešenia problému	2
	Informovanie o riešení problému	2
	Konzultovanie riešenia problému	3
	Spolupráca na riešení problému	2
	Spolurozhodovanie na riešení problému	1
F Policy aréna:	Konsenzuálna	1
	Konfliktná	9
G Politické nástroje:	Regulatívne nástroje	3
	Ekonomické nástroje	4
	Informačné nástroje	5
	Dobrovoľné nástroje	<i>0</i>
	Nástrojový mix	3

Výsledky

- články zamerané na ochranu prírody – *konsenzus 1/2, za obeť označujú prírodu a les 2/2, označujú samých seba za riešiteľov 2/2*
- hlavný problém pri zabezpečovaní ESL na území TANAP-u – *ťažba dreva (bezzásahovosť), rekreácia v spojitosti s ťažbou dreva, ochrana vody v spojitosti s ťažbou dreva*
- hlavný pôvodca problému – *správa TANAP-u, MŽP, mimovládne organizácie*
- obeť problému – *príroda a les, turisti a súkromní vlastníci lesa*
- riešitelia problému – *vo väčšine nie sú určení riešitelia problémov (6) ak sú tak sú nimi MŽP+ Správa TANAP-u (3), lesníci (1)*
- *lokálny problém, jednoznačne stanovený, konfliktná politická aréna (9)*
- miera participácie – *konzultovanie – výsledkom nespokojnosť, ostatné rovnako zastúpené, spolurozhodovanie*
- politické nástroje – *informačné (informovať verejnosť o zlých rozhodnutiach pôvodcu problému), ekonomické (financie na zásah po kalamite, náhrada škody), regulatívne (zmeniť zákony, vyriešiť konflikt zákonov, požadujú inštitút kde by sa mohli „sťažovať“)*

Záver – potreba ďalšieho výskumu

- prehodnotiť dimenzie
 - Ktorí aktéri sú označovaní za pôvodcov problému v diskusii o ESL?
 - Kto/ čo je/sú označovaní za *pôvodcov* problému v diskusii o ESL?
 - Ktorí aktéri sú označovaní za obeť problému v diskusii o ESL?
 - Kto/ čo je/sú označovaní za *obete* problému v diskusii o ESL?
- presnejšie definovať skupiny v kategórii *miera participácie*
- s upravenými kritériami pokračovať ďalej vo výskume
 - *mediálna analýza internetových článkov pre jednotlivé záujmové územia (TANAP, Mestské lesy BB, Bratislava)*

Záver – potreba ďalšieho výskumu

Prevaha aktérov z oblasti lesníctva.

Problém je ohraničený na **ťažbu** dreva.

Konflikt účastníkov diskurzu je v názoroch na ťažbu dreva.

Aktéri z oblasti lesníctva

- *problém ťažby dreva na území TANAP-u z dôvodu bezzásahovosti*
- *v odborných časopisoch majú viac príspevkov avšak tieto média majú menší dosah k širokej verejnosti*

Aktéri z oblasti ochrany prírody

- *problém ťažby kalamitného dreva, najmä kvôli narušeniu ekosystémov*
- *aktéri z oblasti ochrany prírody prispievajú menej do odborných časopisov na tému dotýkajúcu sa ESL*

Ďakujem za pozornosť

Ing. Bianka Dúbravská

